

**BIULETYN
POLSKIEGO TOWARZYSTWA
BADAŃ NAD WIEKIEM OSIEMNASTYM**

Nr 11

2007

POLSKIE TOWARZYSTWO BADAŃ NAD WIEKIEM OSIEMNASTYM

powstało w roku 1996

Towarzystwo jest członkiem Société Internationale d'Étude
du Dix-huitième Siècle

Adres: ul. Nowy Świat 72, p. 125
00-330 Warszawa
www.wiekosiemnasty.pl

Numer konta: PKO BP SA X Oddział Warszawa
12 1020 1013 0000 0602 0116 4359

Biuletyn redaguje: Dorota Dukwicz
e-mail: dorota@minikomp.com.pl

Okładkę projektował Mateusz Chachulski

**Walne Zebranie Członków
Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym
20 października 2006 r.
w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu
Wrocławskiego**

Zebranych powitała Prezes Towarzystwa, Teresa Kostkiewiczowa. W imieniu zarządu sprawozdanie z działalności przedstawił Sekretarz, Piotr Ugniewski. Stwierdził on, że obecnie Towarzystwo liczy 176 członków, a w ostatnim czasie w szeregi PTBnWO przyjęto wiele nowych osób. W ostatnim roku działalność zarządu koncentrowała się wokół organizacji kongresu badaczy osiemnastego wieku; ciężar organizacji kongresu spoczął na Annie Grześkowiak-Krwawicz, spoza zaś zarządu na Marcinie Cieńskim. Piotr Ugniewski podkreślił, że sprawnie działa strona internetowa Towarzystwa, która jest na bieżąco aktualizowana, i na której znajduje się biuletyn. Ze względu na dramatyczny stan finansów Towarzystwa Sekretarz zapowiedział ograniczenie wysyłania informacji i korespondencji tradycyjną pocztą i zastąpienie jej pocztą elektroniczną.

Następnie głos zabrała Anna Grześkowiak-Krwawicz, która przedstawiła sprawozdanie z posiedzenia Komitetu Wykonawczego Towarzystwa Międzynarodowego. Finanse Międzynarodowego Towarzystwa są w stanie zadowalającym. Prawie 16 tys. funtów przeznaczono na stypendia dla uczestników kongresu w Montpellier. Po to, żeby członkowie Polskiego Towarzystwa mogli korzystać z funduszu stypendialnego trzeba najpierw uregulować zaległości w składkach na rzecz Towarzystwa Międzynarodowego. W zbliżających się wyborach władz Międzynarodowego Towarzystwa kandydatem na prezesa jest Keith Baker. Głosowanie odbędzie się drogą mailową, lub tradycyjną pocztą. Apel o wzięcie udziału w głosowaniu poparła Prezes Teresa Kostkiewiczowa.

Następnie sprawozdanie finansowe PTBnWO przedstawiła Skarbnik, Alina Żórawska-Witkowska. Sprawozdanie z działalności Komisji Wydawniczej przedstawiła Sekretarz Komisji, Magdalena Górską, która złożyła wniosek o rozszerzenie składu Komisji. Prezes Teresa Kostkiewiczowa zaproponowała, aby do składu Komisji włączyć Adama Danilczyka, którego kandydatura została przyjęta w głosowaniu. W ramach wolnych wniosków Jerzy Dygdała zapytał, czy można zawiesić w prawach członków tych, którzy nie płacą składek. Anna Grześkowiak-Krwawicz poinformowała zebranych,

że statut nie przewiduje takiej możliwości. Wobec tego Jerzy Dygdała złożył wniosek o usunięcie z PTBnWO członków, którzy 5 lat lub dłużej nie płać składek, po uprzednim poinformowaniu ich o takiej możliwości. Wobec powszechnej zgody, zebrani większością głosów upoważnili zarząd do skreślenia z listy członków osób zalegających z płaceniemi składek.

Wiesław Pusz zapytał, kto ma prawa do serii książkowej wydawnictwa. W odpowiedzi Jerzy Dygdała podkreślił, że umowa wydawnicza wprawdzie nie precyzuje, kto ma prawa do serii, ale to PTBnWO kwalifikuje prace do druku. Przewodniczący Komisji Wydawniczej dodał, że podstawowym problemem jest brak tekstów, ale także trudności techniczne po stronie wydawcy uniemożliwiły publikację jednej z książek. Teresa Kostkiewiczowa stwierdziła, że umowa z wydawcą wymaga pewnej weryfikacji, a zarząd podjął już starania o konsultację prawniczą i rozważy zmiany w umowie. Na zakończenie Pani Prezes zachęcała do udziału w kongresie w Montpellier, po czym podziękowała zebranim i zamknęła zabranie.

[Dorota Dukwicz]

**Sprawozdanie z obrad Komitetu Wykonawczego
International Society for Eighteenth-Century Studies
Société International d'étude du Dix-huiti me Si cle
2 września 2006 r. w Svart  Manor (Finlandia)**

Gospodarzem spotkania było Fińskie Towarzystwo Badań nad Wiekiem Osiemnastym. Głównymi tematami obrad by  zbliżający się Kongres Badaczy Wieku Osiemnastego oraz Walne Zgromadzenie członków ISECS, a także rychły koniec kadencji obecnego Komitetu Wykonawczego ISECS i nadchodzące wybory. Tradycyjnie omawiano teŹ kwestie finansowe.

Stan finansów Towarzystwa w dalszym ciągu przedstawia się zupełnie dobrze. Największe kwoty w roku budŹetowym 2005/2006 wydano na obsług  administracyjną ISECS przez Voltaire Foundation (4700 GBP) oraz na organizacj  spotkań młodych badaczy wieku XVIII w Genui i Trois Rivieres (Kanada) (w sumie ok. 6000 GBP). Większe wydatki (ponad 10 000 GBP) zaplanowano na rok 2007 w związku z Kongresem w Montpellier. Mimo to rezerwa finansowa wci Ź jeszcze wynosić będzie ok. 44 tys. funtów brytyjskich.

Wiele krytycznych uwag padło pod adresem strony internetowej Towarzystwa, która wciąż jest nieaktualna i źle funkcjonuje. Trud uporządkowania i aktualizacji danych wzięła na siebie przedstawicielka Francji, Lise Andries.

Działania organizacyjne związane z Kongresem przedstawił Dominique Triaire, rektor Université Paul Valéry. Jak wynikało z jego wypowiedzi, przygotowania przebiegały sprawnie. Potwierdzeniem tego są informacje o Kongresie docierające do nas regularnie przez internet od stycznia 2007 r. (rejestracja uczestników Kongresu została zamknięta 18 marca 2007 r.). Przedstawicielka Włoch, Maria Grazia Bottaro Palumbo, złożyła sprawozdanie ze spotkania młodych badaczy w Genui (uczestniczyły w nim dwie osoby z Polski), delegat zaś Kanady, Marc Bernier, zaprezentował program spotkania w Trois Rivières. Niestety wśród 15 uczestników z 9 krajów nie było naukowców z Polski (było tylko jedno zgłoszenie wykraczające poza ramy chronologiczne konferencji).

Sporo miejsca poświęcono dyskusji nad możliwościami nowych form działalności ISECS. Między innymi proponowano, by Towarzystwo wspierało (także finansowo) lokalne konferencje zorganizowane przez 2–3 Towarzystwa narodowe, szczególnie takie, które mogłyby przyczynić się do powstania nowych towarzystw (np. litewskiego, słowackiego). Rozważano możliwość pozyskania środków na wydawanie przekładów wybitnych dzieł powstałych w „mniej przystępnych” językach (także polskim).

Kolejną ważną kwestią były wybory 2007 r. Komitet zaproponował swoich kandydatów, m.in.: Keitha Bakera (USA) na prezesa, na pierwszego wiceprezesa Marc-André Berniera (Kanada) i zastępczego znakomitą organizacją Kongresu w Dublinie Andrew Carpentera (Irlandia), Lise Andries (Francja) na sekretarza generalnego oraz Marię G. Bottaro Palumbo (Włochy) i Julie Hayes (USA) na skarbnika. Z Polski na członka Komitetu kandyduje Anna Grześkowiak-Krwawicz.

Jako miejsce następnego Kongresu w 2011 r. przedstawicielka Austrii w imieniu swego Towarzystwa zaproponowała Gratz — propozycja ta zostanie przedstawiona Walnemu Zgromadzeniu członków ISECS.

Perfekcyjnie zorganizowanemu przez fińskich Kolegów spotkaniu towarzyszyła konferencja „Boundaries in the Eighteenth Century”.

[Anna Grześkowiak-Krwawicz]

Nowi członkowie PTBnWO

Dorota Chłanda, oś. 3 Maja 9/6, 37-100 Łańcut,
dorotchl@o2.pl

Karol Cieślak, ul. Partyzantów 47, 22-400 Zamość,
karolcieslak@student.kul.lublin.pl

Adam Danilczyk, ul. H. Kołłątaja 9/7, 15-774 Białystok,
danilczykadam@poczta.onet.pl

Ewa Danowska, ul. Bandurskiego 50/5, 31-513 Kraków,
danowska@biblioteka.pau.karakow.pl

Małgorzata Grąbczewska, al. 600-lecia 25/8, 96-500 Sochaczew,
malgorzata.gr@wp.pl

Jerzy Grobis, ul. Tamka 4/53, 91-403 Łódź

Lucyna Harc, ul. Kwiska 14A/2, 54-210 Wrocław,
harcla@uni.wroc.pl

Paweł Ignaczak, oś. Bolesława Śmiałego 3/128, 60-682 Poznań,
pawelignaczak@o2.pl

Krzysztof Kozłowski, ul. Świętowidzka 8/2, 61-058 Poznań,
kwk@amu.edu.pl

Małgorzata Lisiecka, ul. Ciołkosza 1/30, 03-134 Warszawa,
margot-l@wp.pl

Monika Malinowska, ul. Broniewskiego 101/216, 01-877 Warszawa,
m.a.malinowska@uw.edu.pl

Magdalena Ożarska, ul. Hanki Sawickiej 20/21, 25-431 Kielce,
ozarska@pu.kielce.pl

Szymon Paczkowski, ul. Książkowa 7E/302, 03-134 Warszawa,
szpacz@wp.pl

Dorota Sidorowicz, ul. Australijska 3, 54-402 Wrocław,
ds@oss.wroc.pl

Angela Sołtys, ul. Olimpijska 8, 02-636 Warszawa,
a-soltys@go2.pl

IN MEMORIAM

Jerzy Michalski
(1924–2007)

W dniu 26 lutego 2007 r. umarł jeden z najwybitniejszych polskich historyków. Profesor Jerzy Michalski urodził się w 1924 r. w Warszawie, gdzie w 1941 r. rozpoczął studia historyczne na tajnym Uniwersytecie Warszawskim. Studiował pod kierunkiem Tadeusza Manteuffla i Józefa Feldmana, zajmowały go wtedy szczególnie dzieje średniowiecza, a epokę nowożytną traktował jako dodatkowe pole zainteresowań.

W 1944 r. brał udział w Powstaniu Warszawskim, a jesienią tego roku dołączył do grupy ratującej z ruin Warszawy dzieła sztuki i księgozbiory. Udało mu się ocalić znaczną część znakomitej biblioteki ojca, Jana Michalskiego, jednego z najwybitniejszych bibliofilów polskich. Po 1949 r. kolekcja ta stała się — jako Fundacja Jadwigi i Jana Michalskich — fundamentem Biblioteki Instytutu Badań Literackich PAN.

Następnie Jerzy Michalski przedostał się do Krakowa, gdzie na Uniwersytecie Jagiellońskim kontynuował studia historyczne na seminariach Romana Grodeckiego, Stanisława Kętrzyńskiego i Władysława Konopczyńskiego. Jeszcze jako student pracował w Archiwum UJ. Po uzyskaniu magisterium pod kierunkiem Józefa Feldmana, w listopadzie 1945 r., wrócił do Warszawy, gdzie Tadeusz Manteuffel zatrudnił go jako asystenta w Instytucie Historycznym UW. Prowadząc zajęcia z łaciny średniowiecznej Zmarły przygotowywał jednocześnie pracę doktorską z historii XVIII w. Doktorat, którego promotorem był Janusz Woliński, uzyskał w 1949 r. na podstawie rozprawy „Ze studiów nad Kodeksem Andrzeja Zamoyskiego”.

W końcu 1949 r. Jerzy Michalski, uznany za wroga ówczesnej rzeczywistości politycznej, odsunięty został od prowadzenia zajęć ze studentami, a w 1951 r. zwolniony z pracy na UW. Po dłuższym okresie utrzymywania się z dorywczych zatrudnień znalazł pracę przy przygotowywanej przez Towarzystwo Miłośników Historii edycji *Materiałów do dziejów Sejmu Czteroletniego*, a w 1954 r. zatrudniono go jako docenta w Zakładzie Historii Nauki PAN, skąd

w 1964 r. przeniósł się do Instytutu Historii PAN. Stanowisko profesora zwyczajnego otrzymał dopiero w 1986 r. W drugiej połowie lat siedemdziesiątych przez kilka lat prowadził seminarium magisterskie w Instytucie Historycznym UW.

Jerzy Michalski od pierwszych swych naukowych publikacji w 1947 r. po ostatnie rozprawy, które złożone zostały do druku w 2007 r. realizował ideał historyka-badacza, tego który docieka prawdy. Mało zajmowały go rozważania teoretyczne, stronił od metodologii a koncentrował się na krytyce źródeł oraz wyczerpujących studiach monograficznych. Uznawany za zwolennika tradycyjnej historiografii w dziewiętnastowiecznym, pozytywistycznym duchu nie uważał tego wcale za słabość. Zajmując się stosunkowo płytko rozpoznanymi dziejami Polski XVIII i XIX w. cenił badania idiograficzne, a zgodne z zasadami warsztatu badawczego rekonstruowanie związków przyczynowo-skutkowych procesu historycznego uważał za podstawowe zadanie historyka dziejów politycznych.

Obok najbardziej zajmujących go badań nad historią polityczną Zmarły ma w dorobku fundamentalne studia poświęcone dziejom polskiej kultury i nauki w XVIII i XIX w. O początkach polskiej historiografii naukowej pisał bardzo interesująco, bo z punktu widzenia analizy warsztatu a nie poglądów. Zajmował się wreszcie historią staropolskiego prawa i ustroju, edytorstwem źródeł oraz biografistyką – jako wieloletni członek redakcji i autor ważnych biogramów w *Polskim Słowniku Biograficznym*.

Jednak za najbardziej odpowiedzialne zadanie uczonego Jerzy Michalski uznawał krytykę źródeł, w czym miał imponujące osiągnięcia, oraz krytykę naukową. Był autorem licznych, gruntownych recenzji publikowanych m.in. na łamach redagowanego przezeń przez długie lata „Kwartalnika Historycznego”. Wiele z jego recenzji i rozpraw, tekstów krytycznych oraz krytykujących, pozostanie przykładem intelektualnej uczciwości historyka, który pełniąc swój zawód w drugiej połowie XX w. nie wyrzekął się zasad.

[Wojciech Kriegseisen]

PRACE OPUBLIKOWANE PRZEZ CZŁONKÓW TOWARZYSTWA W ROKU 2006

(Wykaz obejmuje prace w części lub całości odnoszące się do wieku XVIII i początków wieku XIX)

K S I A Ź K I

Tomasz Chachulski

— *Opóźnione pokolenie. Studia o recepcji „głębokiej” Jana Kochanowskiego w poezji polskiej XVIII w.*, Warszawa 2006, Wydawnictwo IBL PAN, ss. 267

Jarosław Dumanowski

— *Świat rzeczy szlachty wielkopolskiej w XVIII wieku*, Toruń 2006, Wydawnictwo UMK, ss. 364

Karin Friedrich

— *Inne Prusy. Prusy Królewskie między wolnością a wolnościami 1569–1772*, Poznań 2006, PTPN, ss. 400

Anna Grześkowiak-Krwawicz

— *Regina libertas. Wolność w polskiej myśli politycznej XVIII wieku*, Gdańsk 2006, Słowo/Obraz — Terytoria, ss. 515

Mieczysław Klimowicz

— *Oświecenie*, Warszawa 2006, PWN, wyd. 9, ss. 606

Justyna Łukaszewicz

— *Dramaty Franciszka Zabłockiego jako przekłady i adaptacje*, Wrocław 2006, Dramat–Teatr 16, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, ss. 390

Kazimierz Maliszewski

— *W kręgu staropolskich wyobrażeń o świecie*, Lublin 2006, Fundacja Veritati, Instytut Edukacji Narodowej, ss. 345

François Rosset

— *Z Warszawy do Saragossy. Jan Potocki i jego dzieło*, tł. A. Wasilewska, Warszawa 2005, IBL, ss. 308 [współautor D. Triaire]

Anna Rucińska

- *O wielkości narodowego dziedzictwa. W kręgu oratorstwa Stanisława Kostki Potockiego*, Kraków 2006, Collegium Columbinum, ss. 306

Stanisław Salmonowicz

- *Fryderyk Wielki*, Wrocław 2006, Ossolineum, wyd. 4 uzupełnione, ss. 284

Katarzyna Stelmasiak

- *Amerikanin w Londynie. Królestwo Wielkiej Brytanii w relacjach podróżniczych z lat 1776–1796*, Warszawa 2006, Wydawnictwo Neriton, ss. 230

Dominique Triaire

- *Z Warszawy do Saragossy. Jan Potocki i jego dzieło*, tł. A. Wasilewska, Warszawa 2005, IBL, ss. 308 [współautor F. Rosset]

Piotr Ugniewski

- *Media i dyplomacja. „Gazette de France” o sejmie rozbiorowym 1773–1775*, Warszawa 2006, Wydawnictwo DiG, ss. 280

PRACE ZBIOROWE

- *Dwory magnackie w XVIII wieku: rola i znaczenie kulturowe*, red. T. Kostkiewiczowa [wstęp], A. Roćko, Warszawa 2005, Wydawnictwo DiG, ss. 366
- *Il Gruppo di Coppet e il viaggio. Liberalismo e conoscenza del l'Europa tra Sette e Ottocento*, wyd. F. Rosset, M. Bossi, A. Hofmann, Firenze 2006, Olschki, ss. 434
- *Noblesse française et noblesse polonaise. Mémoire, identité, culture XVIe–XXe siècles*, wyd. J. Dumanowski, M. Figeac, Bordeaux 2006, Maison des Sciences de l'Homme d'Aquitaine, ss. 620
- *Religijność na pograniczach polskich w XVI–XVIII wieku*, red. D. Dołański, Zielona Góra 2005, Uniwersytet Zielonogórski, ss. 311

EDYCJE ŹRÓDŁOWE

- Hugo Kołłątaj, *„Prawa i obowiązki naturalne człowieka” oraz „O konstytucji w ogólności”*, wyd. M. Skrzypek, Warszawa 2006, IFIS PAN, ss. 230

- *Literatura konfederacji barskiej*, red. J. Maciejewski, A. Bąbel, A. Grabowska-Kuniczuk, J. Wójcicki, t. 1: *Dramaty*, Warszawa 2005, Wydawnictwo DiG, ss. 382, t. 2: *Dialogi*, Warszawa 2005, Wydawnictwo DiG, ss. 278
- Jean Potocki, *Œuvres*, t. 4, cz. 1: *Manuscrit trouvé à Saragosse (version de 1810)*, wyd. F. Rosset, D. Triaire, Louvain–Paris–Dudley 2006, Peeters, ss. 589
- Jean Potocki, *Œuvres*, t. 4, cz. 2: *Manuscrit trouvé à Saragosse (version de 1804)*, wyd. F. Rosset, D. Triaire, Louvain–Paris–Dudley 2006, Peeters, ss. 480 [wydane łącznie z CD-Romem zawierającym transkrypcję dwudziestu dwóch tekstów źródłowych do *Manuscrit trouvé à Saragosse, les Dynasties du second livre de Manethon*]
- Jean Potocki, *Œuvres*, t. 5: *Correspondance – Varia – Chronologie – Bibliographie – Index général*, wyd. F. Rosset, D. Triaire, Louvain–Paris–Dudley 2006, Peeters, ss. 392

Ukazał się kolejny tom Biblioteki Badań nad Wiekiem Osiemnastym
powstającej pod patronatem Towarzystwa:

Voltaire, „*Kandyd Wszędybyłski czyli Najlepszość*” oraz inne przekłady
Jacka Idziego Przybylskiego
oprac. Jacek Wójcicki

Collegium Columbinum, Kraków–Warszawa 2006, Źródła, Nr IV

Dostępne także w formie pliku PDF
na stronie www.columbinum.com.pl/czytelnia

ARTYKUŁY

Alina Aleksandrowicz

- *Ogród puławski jako teren inspiracji kulturowych. Z problematyki kultu drzew*, w: *Dwory magnackie w XVIII wieku: rola i znaczenie kulturowe*, red. T. Kostkiewiczowa, A. Ročko, Warszawa 2005, s. 137–158
- „*Prawo w poniewierce*”. Trybunał lubelski w literaturze polskiej, „*Annales UMCS*”, sec. FF, 23, 2005, s. 53–73
- *Nieznana kartka z dziejów kultu Francesca Petrarcki*, „*Rocznik Biblioteki Narodowej*” 37–38 (poświęcony prof. dr hab. Paulinie Buchwald-Pelcowej), 2006, s. 315–324

- *Preromantyczna domyślność serca*, w: *Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane Profesor Danucie Zamącińskiej-Paluchowskiej*, red. M. Łukaszuk, M. Maciejewski, Lublin 2006, s. 45–59

Andrzej Betlej

- *Rzeźby doktorów Kościoła z Budzanowa*, w: *Zbiory Muzeum Diecezjalnego w Łucku*, cz. 1: *Rzeźba*, oprac. A. Betlej, M. Biernat, M. Kurzej, W. Walanus, Kraków 2006, s. 44–51
- „*Z chłopca pan...*” architekt. *Wiadomości źródłowe na temat działalności architektonicznej Walentego Haltmana*, w: *Sztuka kresów wschodnich*, red. A. Betlej, P. Krasny, t. 6, Kraków 2006, s. 155–162
- *Kościół parafialny p.w. św. Stanisława biskupa i św. Jana Chrzciciela oraz klasztor SS. Niepokalanek (dawniej OO. Paulinów) w Niżniowie*, w: *Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej*, red. J.K. Ostrowski, cz. 1: *Kościóły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego*, t. 14, Kraków 2006, s. 229–238
- *Dawny kościół p.w. śś. Piotra i Pawła oraz klasztor OO. Trynitarzy w Stanisławowie*, w: *Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej*, red. J.K. Ostrowski, cz. 1: *Kościóły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego*, t. 14, Kraków 2006, s. 255–358 [współautor M. Sobczyńska-Szczepańska]
- *Dawny kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia Najśw. Panny Marii i św. Alojzego Gonzagi (obecnie cerkiew katedralna p.w. Zmartwychwstania Pańskiego) oraz kolegium Jezuitów w Stanisławowie*, w: *Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej*, red. J.K. Ostrowski, cz. 1: *Kościóły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego*, t. 14, Kraków 2006, s. 359–368
- *Inspiracje graficzne dla „małej architektury” na ziemiach ruskich Korony – uwagi na marginesie projektu ikonostasu katedry św. Jura we Lwowie*, w: *Praxis Atque Theoria. Studia ofiarowane Profesorowi Adamowi Małkiewiczowi*, red. J.K. Ostrowski, P. Krasny, A. Betlej, Kraków 2006, s. 55–76
- *Jan Stanisław Jabłonowski a sztuka w świetle jego pamiętników*, „*Barok*” 13/2, 2006, 26, s. 163–186

Regina Bochenek-Franczakowa

- *Pisarze świadkami rewolucji (Restif de la Bretonne, Mercier, Sénac de Meilhan)*, w: „*Prace Komisji Neofilologicznej PAU*” 5, red. R. Bochenek-Franczakowa, O. Dobijanka-Witczakowa, Kraków 2005, s. 23–41

Richard Butterwick

- *Faworyt – demagog. Pius Kiciński na Sejmie Czteroletnim*, w: *Faworycy i opozycjoniści. Król a elity polityczne w Rzeczypospolitej XV–XVIII wieku*, red. M. Markiewicz, R. Skowron, Kraków 2006, s. 485–93

Małgorzata Chachaj

- *Kategoria starości w dziennikach Juliana Ursyna Niemcewicz (1831–1834)*, w: *Dojrzewanie do pełni życia. Starość w literaturze polskiej i obcej*, red. S. Kruk, E. Flis-Czerniak, Lublin 2006, s. 161–178

Tomasz Chachulski

- *Sarmacka i oświeceniowa literatura, kultura, wizja świata w programach edukacyjnych*, w: *Polonistyka w przebudowie. Literaturoznawstwo – wiedza o języku – wiedza o kulturze – edukacja. Zjazd Polonistów, Kraków 22–25 września 2004*, red. M. Czermińska, S. Gajda, K. Kłosiński, A. Legeżyńska, A.Z. Makowiecki, R. Nycz, t. 2, Kraków 2005, s. 542–555
- *O interpunkcji Franciszka Dionizego Książnina*, w: *Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane Profesor Danucie Zamącińskiej-Paluchowskiej*, red. M. Łukaszuk, M. Maciejewski, Lublin 2006, s. 61–69

Marcin Cieński

- *Dwór i ogród: myśli różne o sztuce ogrodniczej i literaturze w polskim oświeceniu*, w: *Dwory magnackie w XVIII wieku: rola i znaczenie kulturowe*, red. T. Kostkiewiczowa, A. Ročko, Warszawa 2005, s. 87–97
- *Perspektywa komparatystyczna w badaniach nad literaturą polskiego Oświecenia*, w: *Polonistyka w przebudowie. Literaturoznawstwo – wiedza o języku – wiedza o kulturze – edukacja. Zjazd Polonistów, Kraków 22–25 września 2004*, red. M. Czermińska, S. Gajda, K. Kłosiński, A. Legeżyńska, A.Z. Makowiecki, R. Nycz, t. 2, Kraków 2005, s. 362–372
- *Czy wiek osiemnasty potrzebował aniołów? O postawach religijnych w dobie oświecenia*, w: *Anioł w literaturze i w kulturze (II)*, red. J. Ługowska, Wrocław 2005, s. 96–105

Maria Czeppe

- *Genealogia Sołtyków. Uzupelnienia*, w: *Między Lwowem a Wrocławiem. Księga jubileuszowa Profesora Krystyna Matwijowskiego*, red. B. Rok, J. Maroń, Toruń 2006, s. 641–653

- *W systemie władzy i opozycji. Jerzy August Mniszech i Kajetan Sołtyk w ostatnich latach Augusta III i pierwszych panowania Stanisława Augusta*, w: *Faworycy i opozycjoniści. Król a elity polityczne w Rzeczypospolitej XV–XVIII wieku*, red. M. Markiewicz, R. Skowron, Kraków 2006, s. 457–464

Ewa Czerniakowska

- *Lektorzy języka polskiego w Gdańskim Gimnazjum Akademickim za panowania króla Stanisława Augusta*, „Teki Gdańskie” 6/7, 2005, s. 7–17
- *Dzieje wydania „Dokładnego niemiecko-polskiego Słownika” Krzysztofa Celestyna Mrongowiusza (1837)*, „Mrągowskie Studia Humanistyczne” 6/7, 2004/2005, s. 214–225

Małgorzata Czerniakowska

- *Leonard Euler (1707–1783) i Polska*, Gdańsk 2006, sumptibus autoris, ss. 32 (broшуra)

Barbara Czwórnóg-Jadczyk

- *Awers i rewers motywu pomnika sławy poetyckiej w późnej twórczości i korespondencji Franciszka Wężyka*, w: *Dojrzewanie do pełni życia. Starość w literaturze polskiej i obcej*, red. S. Kruk, E. Flis-Czerniak, Lublin 2006

Ewa Danowska

- *Inwentarze pośmiertne krakowskiego mieszczaństwa epoki saskiej w zbiorach Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie*, „Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie” 51, 2006, s. 131–173
- *Podatek skórowy i od rzezi 1789–1793*, „Studia Historyczne” 49, 2006, 2, s. 139–152

Roman Dąbrowski

- *Między gustem a geniuszem w świadomości estetyczno-literackiej polskiego oświecenia (na podstawie wybranych przykładów)*, „Konteksty Kultury” [czasopismo Kolegium Nauczycielskiego w Bielsku-Białej] 2, 2006, s. 85–98

Dariusz Dolański

- *Krajobraz wschodniej części Dolnych Łużyc w XVI–XVIII w.*, w: *Kultura krajobrazu Europy Środkowej*, red. T. Jaworski, Zielonogórskie studia łuzycyckie 4, Zielona Góra 2005, s. 65–79

- *Rola religii dla przenikania się kultur na Środkowym Nadodrzu w okresie od XVI do XVIII w.*, w: *Religijność na pograniczach polskich w XVI–XVIII wieku*, red. D. Dolański, Zielona Góra 2005, s. 79–95 [współautor M. Konopnicka-Szatarska]
- *Wschód — Zachód w historiografii polskiej czasów saskich*, w: *Między Zachodem a Wschodem. Etniczne, kulturowe i religijne pogranicza Rzeczypospolitej w XVI–XVIII wieku*, red. K. Mikulski, A. Zielińska-Nowicka, Toruń 2006, s. 223–230
- *Historiografia niemiecka w warsztacie historyków polskich XVI–XVIII wieku*, w: *Polacy — Niemcy. Pogranicze zachodnie. Studia historyczne*, red. G. Wyder, T. Nodzyński, Zielona Góra 2006, s. 79–94

Jarosław Dumanowski

- *Mise en scène sociale, identité et représentation: la culture matérielle de la noblesse de Grande Pologne au XVIIIe siècle*, w: *Noblesse française et noblesse polonaise. Mémoire, identité, culture XVIe–XXe siècles*, wyd. J. Dumanowski, M. Figeac, Bordeaux 2006, s. 395–403
- *La famille, le lignage, la parenté — question autour de la noblesse*, w: *Noblesse française et noblesse polonaise. Mémoire, identité, culture XVIe–XXe siècles*, wyd. J. Dumanowski, M. Figeac, Bordeaux 2006, s. 613–618
- *Les harengs et la bière: la nourriture à Gdańsk aux XVIIe et XVIIIe siècle*, w: *La table et les ports. Cuisine et société à Bordeaux et dans les villes portuaires*, red. H. Annie, M. Figeac, Bordeaux 2006, s. 283–295
- *Przepych i tezauryzacja. Bizuteria w inwentarzach ruchomości szlachty wielkopolskiej z XVIII wieku*, w: *Bizuteria w Polsce. Treści — teksty — przesłania. Materiały z VI Sesji Naukowej z cyklu „Rzemiosło artystyczne i wzornictwo w Polsce” zorganizowanej przez Toruński Oddział Stowarzyszenia Historyków Sztuki oraz Międzynarodowe targi Gdańskie S.A. w Gdańsku w dniach 17–18 marca 2005 roku*, red. K. Klucz wajd, Toruń 2006, s. 51–60
- *Źródła nieobecne. Z historii mody i odzieży*, w: *III Toruńskie Spotkania Dydaktyczne: Źródła w edukacji historycznej*, red. S. Roszak, M. Strzelecka, A. Wieczorek, Toruń 2006, s. 20–22

Jerzy Dygdała

- *Fryderycjańskie Prusy w świetle listów sasko-polskiego urzędnika skarbowego J.B. Steinhausera z lat sześćdziesiątych XVIII wieku*, w: *Nad Bałtykiem, Pregolą i Łyną XVI–XX wiek. Księga pamiątkowa*

- poświęcona jubileuszowi 50-lecia pracy naukowej Profesora Janusza Jasińskiego*, red. Z. Rondańska, Olsztyn 2006, s. 205–216
- *Śląskie wątki polskiego bezkrólewia 1733 roku*, w: *Między Lwowem a Wrocławiem. Księga jubileuszowa Profesora Krystyna Matwijowskiego*, red. B. Rok, J. Maroń, Toruń 2006, s. 617–630
 - *Z działalności kościelnej i politycznej biskupa chełmińskiego Wojciecha Stanisława Leskiego (1702–1758)*, w: *Ad fontes. Studia ofiarowane Księdzu Profesorowi Alojzemu Szorcowi w siedemdziesięciolecie urodzin*, red. Z. Jaroszewicz-Pieresałwcew, I. Makarczyk, Olsztyn 2006, s. 82–99 [współautor B. Dygdała]
 - *Życie codzienne na dworze biskupa warmińskiego Adama Stanisława Grabowskiego w połowie XVIII wieku w świetle ksiąg wydatków*, w: *Dwory magnackie w XVIII wieku: rola i znaczenie kulturowe*, red. T. Kostkiewiczowa, A. Roćko, Warszawa 2005, s. 275–294

Maciej Forycki

- *La noblesse polonaise et les conceptions sociales de Jean-Jacques Rousseau*, w: *Noblesse française et noblesse polonaise. Mémoire, identité, culture XVIe–XXe siècles*, wyd. J. Dumanowski, M. Figeac, Bordeaux 2006, s. 249–261
- *Dzieje Murowanej Gośliny od początku XVI wieku do schyłku Rzeczypospolitej szlacheckiej*, w: *Dzieje Murowanej Gośliny*, red. M. Brust, Poznań 2006, Biblioteka „Kroniki Wielkopolski”, *Dzieje miast Wielkopolski* 13, s. 68–114
- *L’Europe des Lumières face à la situation confessionnelle en Pologne à la veille des partages: stratégies interprétatives de Voltaire et de Rulhière*, w: *Stratégies et contradictions de la Contre-Réforme en France et en Pologne, Actes du Colloque des 26–29 octobre 2000*, red. C. Grell, M. Serwański, I. Kraszewski, Poznań 2006, s. 173–184
- *Pour une interprétation monarchiste de l’histoire de la Pologne: Adam Naruszewicz (1733–1796), historiographe de Stanislas-Auguste Poniatowski*, w: *Les historiographes en Europe de la fin du Moyen Âge à la Révolution*, red. C. Grell, Paris 2006, s. 401–409
- *Stanisław Leszczyński — Europejczyk w pamięci Polaków i Francuzów, Wielkopolan i Lotaryńczyków*, w: *Historia — Pamięć — Tożsamość. Postaci upamiętniane przez współczesnych mieszkańców Europy*, red. M. Kujawska, B. Jewsiewicki, Poznań 2006, s. 225–230
- *„Plica polonica”: de la maladie qui ne frappait que les Polonais*, w: *Amis et ennemis héréditaires: les stéréotypes nationaux, Actes du*

XIIe Colloque Poznań–Strasbourg des 3–4 octobre 2002, red. M. Forzycki, M. Serwański, Poznań 2006, s. 85–92

Jakub Goldberg

- *Żydzi polscy XVIII wieku atrakcją dla cudzoziemców*, w: *Między Zachodem a Wschodem. Etniczne, kulturowe i religijne pogranicza Rzeczypospolitej w XVII–XVIII wieku*, red. K. Mikulski, A. Zielińska-Nowicka, Toruń 2005, s. 288–298
- *Żydzi na gościńcach polskich i obcych w XVII i XVIII wieku*, „Przeгляд Historyczny” 96, 2005, 2, s. 245–256

Magdalena Góraska

- *Dwór i familia. Wizerunek magnaterii w dekoracji okazjonalnej XVIII stulecia*, w: *Dwory magnackie w XVIII wieku: rola i znaczenie kulturowe*, red. T. Kostkiewiczowa, A. Ročko, Warszawa 2005, s. 111–136

Jerzy Grobis

- *Revolucja amerykańska 1764–1783. Rekapitulacja angielskiej historiografii*, w: *Między Lwowem a Wrocławiem. Księga Jubileuszowa Profesora Krystyna Matwijowskiego*, red. B. Rok, J. Maroń, Toruń 2006, s. 737–753

Anna Grześkowiak-Krwawicz

- *Liberté polonaise — privilege nobiliaire ou idée universelle?*, w: *Noblesse française et noblesse polonaise. Mémoire, identité, culture XVIe–XXe siècles*, wyd. J. Dumanowski, M. Figeac, Bordeaux 2006, s. 299–311
- *Koncepcja wolności w myśli politycznej Stanisława Staszica*, „Wiek Oświecenia” 22, 2006, s. 39–56
- *Staropolska koncepcja wolności i jej ewolucja w myśli politycznej XVIII wieku*, „Kwartalnik Historyczny” 113, 2006, 1, s. 57–83
- *K modernímu statu. Ideje lidských práv a konstituce ve „starých republikách”: případ Polska*, w: *Jakou Evropu ohlašovala bitva u Slavkova?*, red. S. Raková, Ch. Lequesne, Praha 2006, s. 73–87

Stanisław Janeczek

- *Od rozbudzonych nadziei po dewastację systemu oświaty. Przegląd projektów i reform edukacyjnych we Francji w XVIII wieku*, „Społeczeństwo i Rodzina” 2, 2006, 7(2), s. 72–84 (cz. 1), 8 (3), s. 84–96 (cz. 2)

- *Teoria nauki w ujęciu J. le Ronda d’Alemberta. Między empiryzmem, racjonalizmem i intuicjonizmem*, w: *Philosophia vitam alere. Prace dedykowane Profesorowi Romanowi Darowskiemu SJ*, Kraków 2005, s. 199–212
- *Z dziejów bawarskich reform szkolnych doby oświecenia*, w: *Ius et fides. Księga jubileuszowa z okazji siedemdziesiątych urodzin profesora Jana Świtki*, red. T. Guz, M. Kuć, Lublin 2006, s. 139–152

Barbara Judkowiak

- *Inny głos, bo kobiecy? „Nieszczere afektów zabawy” i „ostry rozum” w lirycznej twórczości Franciszki Urszuli Radziwiłłowej. Rekonesans, „Pracy katedry gistoryi belaruskae literatury Beldzârżuniversityta” (Mińsk) 7, 2006, s. 124–137*
- *Poznańska szkoła jezuicka nowego dramatopisania w połowie XVIII wieku*, „Kronika Miasta Poznania” 2006, 4: *Literackie przystanki*, s. 127–147
- *Uwagi nad teatrem i teatromanią w życiu dworów magnackich czasów saskich*, w: *Dwory magnackie w XVIII wieku: rola i znaczenie kulturowe*, red. T. Kostkiewiczowa, A. Roćko, Warszawa 2005, s. 99–110

Paweł Kaczyński

- *Czeskie przygody polskich oświeconych. Podróże Polaków do Czech w XVIII wieku*, „Napis” 11: *Słowa ponad granicami*, 2005, s. 135–148
- *Od pijatyki do fête galante. Formy zabawy na dworach magnackich w XVIII wieku*, w: *Dwory magnackie w XVIII wieku: rola i znaczenie kulturowe*, red. T. Kostkiewiczowa, A. Roćko, Warszawa 2005, s. 69–86
- *La crise des familles nobles dans la littérature polonaise du siècle des Lumières*, w: *Noblesse française et noblesse polonaise. Mémoire, identité, culture XVIe–XXe siècles*, wyd. J. Dumanowski, M. Figeac, Bordeaux 2006, s. 499–509
- *Oświecenie jako czasoprzestrzeń awanturnicza w twórczości Jerzego Siewierskiego. Przyczynek do poetyki kryminału historycznego*, w: *Literatura i wyobrażenia. Prace ofiarowane Profesorowi Tadeuszowi Żabskiemu w 70 rocznicę urodzin*, red. J. Kolbuszewski, Wrocław 2006, s. 67–77

Irena Kadulska

- *Jezuicy v Peterburge (XVIII – načalo XIX v.)*, w: *Okno na Europe. Zagadnienia kulturowej tożsamości Petersburga i jego rola w historii*

- powszechnej*, red. F. Apanowicz, Z. Opacki, Gdańsk 2006, s. 105–128 [współautor L. Jankowska]
- *Les fêtes et les spectacles à Vilnius en l'honneur des saints Stanislas Kostka et Louis Gonzague*, „Theatre et Drame Musical, Revue Européenne Bilingue” 5, 2005, s. 27–33
 - *Zegar stoneczny Akademii Połockiej i jego podróż do Petersburga*, w: *Poezja i astronomia*, red. B. Burdziej, G. Halkiewicz-Sojak, Toruń 2006, s. 199–206

Urszula Kosińska

- *Stanowisko Rosji wobec rokowań Augusta II ze Szwecją w 1720 r.*, „Kwartalnik Historyczny” 112, 2005, 4, s. 31–46

Teresa Kostkiewiczowa

- *Idea natury i idea „towarzystwa”. Myśl, uczucie, wyobrażenia w piśarstwie Stanisława Staszica*, „Wiek Oświecenia” 22, 2006, s. 145–160
- *Image de la noblesse polonaise dans la littérature du XVIIIe siècle. Entre le cosmopolitisme et la tradition nationale*, w: *Noblesse française et noblesse polonaise. Mémoire, identité, culture XVIe–XXe siècles*, wyd. J. Dumanowski, M. Figeac, Bordeaux 2006, s. 287–298
- *Poematy o Puławach na przełomie XVIII i XIX w.*, w: *Tradycja i sztuka*, red. M. Ślusarczyk, P. Majewski, Puławy 2006

Danuta Kowalewska

- *Żydzi i kwestia żydowska w twórczości prozatorskiej Stanisława Doliwy Starzyńskiego*, w: *Problematyka żydowska w romantyzmie polskim*, red. A. Fabianowski, M. Makaruk, Warszawa 2005, Z prac Zakładu Romantyzmu, 2, s. 67–83
- *Stanisław Starzyński jako adaptator Grillparzera i Mullnera*, „Zeszyty Naukowe WSHE” (Włocławek) 17, Nauki Humanistyczne i Społeczne: Literatura–język–dzieje, red. B. Burdziej, 2005, s. 29–40
- *Filozof w magicznym świecie. Wokół „Diabła w swojej postaci” Jana Bohomolca*, „Zeszyty Naukowe WSHE” (Włocławek) 21, Nauki Humanistyczne i Społeczne, red. R. Sudziński, 2006, s. 147–157

Jacek Kowalkowski

- *Franciszek Wybicki (1708–1765) – pochodzenie i działalność*, „Studia Pelplińskie” 37, 2006, s. 223–252

Andrzej Link-Lenczowski

- *Południowo wschodnie pogranicze Rzeczypospolitej u schyłku wojny północnej. W kręgu aktywności hetmana wielkiego koronnego Adama Mikołaja Sieniawskiego po Połtawie*, w: *Między Lwowem a Wrocławiem. Księga Jubileuszowa Profesora Krystyna Matwijowskiego*, red. B. Rok, J. Maroń, Toruń 2006, s. 1149–1163
- *Adam Mikołaj Sieniawski — faworyt czy opozycjonista?*, w: *Faworyci i opozycjoniści. Król a elity polityczne w Rzeczypospolitej XV–XVIII wieku*, red. M. Markiewicz, R. Skowron, Kraków 2006, s. 401–406

Justyna Łukaszewicz

- *L'onomastique au théâtre: noms des personnages dans les drames de Franciszek Zabłocki et leurs modèles français*, „*Romanica Wratislaviensia*” 53, 2006, red. E. Biardzka, s. 99–109

Jerzy Łukowski

- *An eighteenth-century view of Nihil Novi: Szczepan Sienicki's „New Means of concluding public counsels”* („*Sposób nowo-obmyślony konkludowania obrad publicznych*”) 1764, „*Parliaments, Estates & Representations*” 26/15, 2006, ss. 91–101

Kazimierz Maliszewski

- *Między tradycją narodową a dziedzictwem europejskim. Kilka uwag o staropolskim Sarmatyzmie*, w: *Między Lwowem a Wrocławiem. Księga Jubileuszowa Profesora Krystyna Matwijowskiego*, red. B. Rok, J. Maroń, Toruń 2006, s. 419–429
- *Na styku świata kultury protestancko-mieszczkańskiej i katolicko-sarmackiej. Uwagi o mentalności elity mieszczaństwa toruńskiego w XVII i pierwszej połowie XVIII wieku*, w: *Między Zachodem a Wschodem. Etniczne, kulturowe i religijne pogranicza Rzeczypospolitej w XVI–XVIII wieku*, red. K. Mikulski, A. Zielińska-Nowicka, Toruń 2006, s. 257–270

Paweł Matyaszewski

- *Le monde des soeurs dans la „Religieuse” de Diderot*, w: *Frères et/ou soeurs dans les littératures en langues romanes*, red. C. Grzesiak, Lublin 2006, s. 29–40
- *Czas początku, czas końca, czas przemijania. Obraz Rewolucji Francuskiej we „Wspomnieniach” księdza Andre Morellet*, w: *Dawne literatu-*

ry romańskie. *Studia i szkice*, Łódź 2006, *Folia Literaria Romanica* 4, s. 119–129

Krystyna Maksimowicz

– *Antytargowickie druki ulotne Juliana Ursyna Niemcewicza. Sprawa chronologizacji*, „Prace Polonistyczne” 60, 2005, s. 41–56

Jerzy Michalski

– *Początki opozycyjnej działalności Franciszka Ksawerego Branickiego*, „Kwartalnik Historyczny” 113, 2006, 2, s. 75–132

Aleksandra Norkowska

– *„Die Deutsche Muse wagst Dir, Herr, ein Lied zu singen”. Kurlandia i poetycki konterfekt Stanisława Augusta*, „Napis” 9, 2005

– *„Lud mój widzę cały chory”. Obraz konfederacji w dramatach Słowackiego a poezja barska*, w: *Wyobrażenia poetycka Juliusza Słowackiego*, red. D. T. Lebioda, Bydgoszcz 2006

– *„Bądź tarczą, Kostko, w Tobie szczęścia losy”. Święci i postaci biblijne w poezji barskiej*, „Musica Antiqua Europae Orientalis” 14, red. A. Bezwiński, Acta Slavica 2, 2006

– *„Kupido zbieg — Eros drapetes”. O drodze zaspokojenia pragnień w rokokowej poezji miłosnej*, w: *Literackie drogi wobec mitu*, red. L. Wiśniewski, M. Gołuński, Bydgoszcz 2006

Boris Nosov

– *Značenje razrabotki metodologičeskikh problem processov social'no-političeskikh transformacij v istoričeskikh issledovaniiâh*, w: *Social'no-političeskie transformacii i dialektika processov adaptacii v Central'noj i Vostočnoj Evrope v èpohu perehoda ot tradicionnogo k postindustrial'nomu obšestvu XVIII–XX vv. (Metodologičeskie i istoriografičeskie problemy)*, red. B. Nosov, Moskva 2006, s. 3–7

– *Metodologičeskie i istoriografičeskie problemy istorii meždunarodnyh otnošenij XVIII veka*, w: *Vlast' i obšestvo v Central'noj i Vostočnoj Evrope XVIII–XX vv.: v èpohy transformacii ot soslovnogo — k graždanskomu obšestvu, ot „starogo porâdka” — k pravovomu gosudarstvu (Metodologičeskie i istoriografičeskie problemy)*, red. B. Nosov, Moskva 2006, s. 18–21

Marian Pawlak

– *Duchowieństwo diecezji płockiej w świetle wizytacji z 1817 r.*, w: *Ad fontes. Studia ofiarowane Księdzu Profesorowi Alojzemu Szorcowi*

w siedemdziesięciolecie urodzin, red. Z. Jaroszewicz-Pieresławcew, I. Makarczyk, Olsztyn 2006, s. 281–298

Wojciech Piotrowski

- *Uczeni i literaci w środowisku krzemieńczan 1805–1831*, „Studia Słowianoznawcze” (Piotrków Trybunalski) 5, 2005, s. 83–102
- *Debiuty literackie krzemieńczan 1805–1832*, „Studia Słowianoznawcze” (Piotrków Trybunalski) 6, 2006, s. 309–328
- *O zapomnianym twórcy poezji dziecięcej wieku dziewiętnastego — Antonim Tomaszu Moszyńskim (1800–1879)*, w: *W wieku literatury i języka*, red. A. Grochulska, Piotrków Trybunalski 2005, s. 403–412
- *Powieść Ignacego Krasickiego po dwustu latach. Refleksje wokół ocen historycznoliterackich*, w: *W świecie humanistycznych wartości*, red. S. Frycie, Piotrków Trybunalski 2006, s. 89–102

Józef Tomasz Pokrzywniak

- *Ptaszki w klatce, czyli interpretacja pod presją historii*, w: *O historyczności*, red. K. Meller, K. Trybuś, Poznań 2006

Kazimierz Puchowski

- *Kształcenie elit w madryckim Real Seminario de Nobles (1727–1765)*, w: *W służbie historii nauki, kultury i edukacji. Księga Pamiątkowa dedykowana Prof. Lechowi Mokrzeckiemu z okazji jubileuszu pięćdziesięciolecia pracy zawodowej*, red. R. Grzybowski, T. Maliszewski, Gdańsk 2006, s. 184–195
- *Ezyiŭs'kij Collegium Nobilium u L'vovi (1749–1773)*, „Visnik Har'kibs'kovo Nacional'nogo Universitetu imeni V.N. Karazina”, *Istoria Ukraïni. Ukraïnoznavstvo: Istorični ta Filosoŭs'ki Nauki*, 8, 2006, 715, s. 117–144

Dariusz Rolnik

- *Poglądy i postawa polityczna Leonarda Marcina Świejkowskiego wojewody podolskiego w latach 1790–1793. Między Stanisławem Augustem a opozycją antykrólewską*, w: *Faworyci i opozycjoniści. Król a elity polityczne w Rzeczypospolitej XV–XVIII wieku*, red. M. Markiewicz, R. Skowron, Kraków 2006, s. 495–520

François Rosset

- *Coppet et le patrimoine*, w: *L'Europe des lieux de mémoire. Pour une conservation vivante du patrimoine*, red. J. Rigaud, Coppet 2006, s. 35–41

- *Le Groupe de Coppet: pratique et critique de l'engagement*, w: *Formes de l'engagement littéraire (XVe–XXIe siècles)*, wyd. J. Kaempfer, S. Florey, J. Meizoz, Lausanne 2006, s. 46–57
- *Nowe, prawdziwe wydanie „Rekopisu znalezionego w Saragossie”*, „Zeszyty Literackie” 95, 2006, s. 184–189

Janusz Ryba

- *Bons mots wobec oświeceniowej konwersacji (i vice versa)*, w: *Czas i konwersacja. Przeszłość i terażniejszość*, red. M. Kita, J. Grzenia, Katowice 2006, s. 111–116
- *Dwory przyjmują gości (O kulturotwórczej funkcji królewskich odwiedzin)*, w: *Dwory magnackie w XVIII wieku: rola i znaczenie kulturowe*, red. T. Kostkiewiczowa, A. Roćko, Warszawa 2005, s. 57–67

Anna Ryszka-Komarnicka

- *Między amor sacro i profano: dwie wersje oratorium „La Betulia liberata” Pasquale Anfossiego w świetle barokowej tradycji trionfi di Giu-ditta*, „Barok” 13/1, 2006, 25, s. 187–206

Stanisław Salmonowicz

- *L'Apogée et la fin des procès de sorcellerie en Pologne: XVII et XVIII siècles*, w: *Auctoritas. Mélanges offerts au professeur Olivier Guillot*, red. G. Konstable, M. Rouche, Paris 2006, s. 721–725
- *Le pouvoir absolu du noble polonais dans son manoir*, w: *Noblesse française et noblesse polonaise. Mémoire, identité, culture XVIe–XXe siècles*, wyd. J. Dumanowski, M. Figeac, Bordeaux 2006, s. 153–160
- *Königliches Preussen und polnisch-litauischer Staat (1466–1772)*, w: *Reiche und Territorien in Ostmitteleuropa. Historische Beziehungen und politische Herrschaftslegitimation*, wyd. D. Willoweit, H. Lemberg, München 2006, s. 83–91

Marian Skrzypek

- *Filozofia i myśl społeczna Kołłątaja w świetle jego nieznanych i mało znanych rękopisów*, w: Hugo Kołłątaj, „Prawa i obowiązki naturalne człowieka” oraz „O konstytucji w ogólności”, Warszawa 2006, s. VII–XCI [wstęp]
- *Oblicza Konfucjusza w oświeceniu europejskim* [art. w jęz. japońskim], w: *L'image de l'autre au XVIIIe siècle: vue de l'Asie et de l'Europe*, red. H. Nakagawa, J. Schlobach, Kyoto 2006, s. 237–249

- *Filozofia przyrody Stanisława Staszica*, „Wiek Oświecenia” 22, 2006, s. 57–79

Marie-Christine Skuncke

- *Teater och opera [Teatr i opera]*, w: *Signums svenska kulturhistoria: Frihetstiden [Historia kultury szwedzkiej: Era wolności]*, red. J. Christensson, Lund 2006, s. 459–495

Ramunė Šmigelskytė-Stukienė

- *Abiejų Tautų Respublikos sienos su Rusija demarkavimo problemos 1774–1775 metais (The Problem of the Demarcation of the Border of the Commonwealth of Two Nations with Russia 1774–1775)*, „Lietuvos istorijos metraštis” 2005, 2, s. 53–68
- *Między Warszawą a Wilnem: Metryka Litewska w latach 1792–1794*, w: *Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos šaltiniai. Faktas. Kontekstas. Interpretacija*, red. A. Dubonis, Vilnius 2006, s. 199–212

Tadeusz Srogosz

- *Samorząd lekarski czy organ administracji publicznej? Problem utworzenia Kolegium Medycznego w 1807 r.*, w: *Z dziejów zdrowia publicznego*, red. J. Nosko, Łódź 2006, s. 139–149
- *Napoleon – mit zbawcy a postawy społeczeństwa polskiego w latach 1806–1807*, w: *Historia – Pamięć – Tożsamość. Postaci upamiętniane przez współczesnych mieszkańców różnych części Europy*, red. M. Kujawska, B. Jewsiewicki, Poznań 2006, s. 83–96, [współautor B. Urbanowicz]
- *Działalność Stanisława Staszica w Towarzystwie Przyjaciół Nauk*, „Prace Komisji Naukowych. Polska Akademia Nauk. Oddział w Katowicach” 30, 2006, s. 9–10
- *Kształtowanie się nowożytnych lokalnych organów administracyjno-samorządowych na ukraińskich terenach Rzeczypospolitej w drugiej połowie XVIII wieku*, „Pivdiennyj Archiv” (Chersoń) 20, 2006, s. 8–10
- *Między sejmem rządzącym a inicjatywami własnymi. Działalność komisji porządkowych cywilno-wojskowych w opiece społecznej i zdrowotnej do czerwca 1791 roku*, w: *Między Lwowem i Wrocławiem. Księga jubileuszowa profesora Krystyna Matwijowskiego*, red. B. Rok, J. Maroń, Toruń 2006, s. 693–704

Krystyna Stasiewicz

- *Nowy romans Drużbackiej czy tłumaczenie utworu francuskiego?*, w: *Barok polski wobec Europy. Sztuka przekładu*, red. A. Nowicka-Jeżowa, M. Prejs, Warszawa 2005, s. 284–301
- *Aktywność kulturowa dworu księżnej Barbary z Duninów Sanguszkowej*, w: *Dwory magnackie w XVIII wieku: rola i znaczenie kulturowe*, red. T. Koskiewiczowa, A. Ročko, Warszawa 2005, s. 159–171
- *Manewry matrymonialne w rezydencji Sieniawskich na Ukrainie*, „Rocznik Kijowski” 10, 2006, s. 115–120
- *Wierszowane gratulacje Elżbiety Drużbackiej dla księcia Janusza Aleksandra Sanguszki*, w: *Paradygmat pamięci w kulturze. Prace dedykowane Antoniemu Czyżowi*, red. A. Borkowski, M. Pliszka, A. Zióntek, Siedlce 2005, s. 351–358
- *Życzenie od serca pochodzące jaśnie Oświeconemu Książęciu Jmci Sanguszkowi, Marszałkowi Trybunału Koronnego, aby szczęśliwie funkcję swoją zaczął i zakończył* (edycja tekstu), w: *Wierszowane gratulacje Elżbiety Drużbackiej dla księcia Janusza Aleksandra Sanguszki*, w: *Paradygmat pamięci w kulturze. Prace dedykowane Antoniemu Czyżowi*, red. A. Borkowski, M. Pliszka, A. Zióntek, Siedlce 2005, s. 354–358

Wojciech Szafrąński

- *Casus Zajączkowskich. Uwagi o działalności sądu sejmowego*, „Czasopismo Prawno-Historyczne” 58, 2006, 1, s. 215–225

Artur Timofiejew

- *Lubelskie lata Franciszka Morawskiego*, „Annales UMCS”, sec. FF, 23, 2005, s. 101–108

Ferenc Tóth

- *Le baron de Tott: un officier de Bercheny dans la défense de Constantinople*, „Vivat Hussar” (Tarbes) 41, 2004, s. 88–104
- *La bibliothèque d'un voyageur du XVIIIe siècle*, w: *Cultivateur de son jardin, Mélanges offerts à Monsieur le Professeur Imre Vörös*, red. I. Cseppenti, Budapest 2006, s. 223–244
- *Contribution à l'histoire du manuscrit des «Lettres de Turquie» de Kelemen Mikes*, w: *Francia emlékek*, red. K. Köbölkuti, É. Nagy, Szombathely 2005, s. 141–153
- *L'épée et la plume, Raimondo Montecuccoli et sa pensée*, w: *Con dottrina e con volere insieme. Saggi, studi e scritti vari dedicati a Béla Hoffmann*, red. A. Sciacovelli, Szombathely 2006, s. 349–356

- *Ex libris baron de Tott. Incursion dans la bibliothèque d'un officier de hussards français d'origine hongroise au XVIIIe siècle*, „Hadtörténelmi Közlemények” 2006, 119 (június), 2, s. 389–414
- *La forêt disparue et les cannibales français. Science et aventure dans un rapport inédit de Sonnini de Manoncourt à Sartine*, w: «Prismes irisés» *Textes recueillis sur les littératures classiques et modernes pour Olga Penke qui fête ses soixante années*, Szeged 2006, s. 235–243
- *Fraternité dans l'émigration: nobles hongrois et polonais en France au XVIIIe siècle*, w: *Noblesse française et noblesse polonaise. Mémoire, identité, culture XVIe–XXe siècles*, wyd. J. Dumanowski, M. Figeac, Bordeaux 2006, s. 75–87
- *Image des Hongrois et identité nationale. Les hussards hongrois vus par les Français au XVIIIe siècle*, w: *A hajnal frissessége. Esszék, tanulmányok, versek Láng Gusztáv tiszteletére*, red. B. Fűzfa, Szombathely 2006, s. 310–323
- *La mémoire de la guerre d'indépendance de Rákóczi dans la diplomatie française*, „Studia Caroliensia” 2004, 3–4, s. 13–24
- *La naissance de l'historiographie moderne en Hongrie à l'époque des Lumières*, w: *Les historiographes en Europe de la fin du Moyen Âge à la Révolution*, red. C. Grell, Paris 2006, s. 187–201
- *Souvenirs turcs, loisirs tatars*, „Vasi Szemle” (Szombathely), 2005, 1, s. 87–101

Elżbieta Wichrowska

- *Oświeceniowy dwór Ostrowskich*, w: *Dwory magnackie w XVIII wieku: rola i znaczenie kulturowe*, red. T. Kostkiewiczowa, A. Ročko, Warszawa 2005, s. 321–337
- *Karol Kazimierz Sienkiewicz (1793–1860)*, „Rocznik towarzystwa literackiego im. Adama Mickiewicza” 60, 2005, s. 169–190

Witold Wołodkiewicz

- „*Livre préliminaire*” – „*Titre préliminaire*” dans le projet et dans le texte définitif du Code Napoleon, „Revue historique de droit français et étranger” 3, 2005, s. 441–455
- *Rimskoe pravo i idei kodifikacii v XVIII i načale XIX veka (na primere rabot nad francuzkim Code civil)*, tł. D.O. Tuzov, „Eżegodnik graždanskogo prava – Civilističeskie Issledovaniâ” (Tomsk) 2, 2006, red. B.L. Chaskelbrg, D.O. Tuzov, s. 112–126

Jacek Wójcicki

- *Sztuka pisarska Stanisława Staszica – problemy i propozycje*, „Wiek Oświecenia” 22, 2006, s. 189–201

Grzegorz Zajac

- *Staszic przed lustrem. Retoryka „Pochwały Stanisława Kostki Potockiego”*, „Wiek Oświecenia” 22, 2006, s. 173–187

Izabella Zatorska

- *Czas końca, czas początku, czyli powrót do utopii (kolonie francuskie na antypodach)*, w: *Dawne literatury romańskie. Studia i szkice*, oprac. W.K. Pietrzak, Łódź 2006, s. 103–108
- *Geologia pewnego gatunku. Dziennik podróży Stanisława Staszica*, „Wiek Oświecenia” 22, 2006, s. 161–172
- *Le „siècle des lumières” revu à la lumière d’un siècle nouveau*, w: *La périodisation en histoire littéraire XVIIIe–XXe siècles. Actes du colloque de Varsovie organisé par l’Institut d’Etudes Romanes de l’Université de Varsovie du 23 au 24 octobre 2003*, wyd. H. Chudak, Z. Naliwajek, Varsovie 2006, s. 83–92
- *Itinéraire terrestre, itinéraire moral. Le voyage en France du Père Léon Andrzej Morawski (1731–1732)*, w: *Noblesse française et noblesse polonaise. Mémoire, identité, culture XVIe–XXe siècles*, wyd. J. Dumanowski, M. Figeac, Bordeaux 2006, s. 67–74

Zofia Zielińska

- *Pogłoski o rozbiorze Polski oraz ich reperkusje w Rzeczypospolitej w okresie bezkrólewia 1763–1764*, „Przegląd Historyczny” 96, 2005, 4, s. 543–570

Michał Zwierzykowski

- *Sejmik województw poznańskiego i kaliskiego w latach 1696–1702*, w: *Scripta Minora*, red. B. Lapis, t. 4, Poznań 2006, s. 404–492
- *Etapy ewolucji sejmikowej administracji i sądownictwa skarbowego XVI–XVIII wieku. Od partykularnych instytucji do samorządu terytorialnego doby Stanisławowskiej*, w: *Podstawy materialne państwa. Zagadnienia historyczno-prawne*, red. D. Bogacz, M. Tkaczuk, Szczecin 2006, s. 63–71

Anna Żbikowska-Migoń

- *Książka naukowa w produkcji typograficznej Kalisza w epoce Oświecenia*, „Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk” 9, 2006, s. 93–106

Alina Żórawska-Witkowska

- *Dramma per musica at the court of Ladislaus IV Vasa (1627–1648)*, w: *Italian Opera in Central Europe*, t. 1: *Institutions and Ceremonies*, wyd. M. Bucciarelli, N. Dubowy, R. Strohm, Berlin 2006, s. 21–49
- *La „Zenobia” per il teatro reale di Varsavia*, w: *Johann Adolf Hasse in seiner Zeit. Bericht über das Symposium vom 23. bis 26. März 1999 in Hamburg*, wyd. R. Wiesend, Stuttgart 2006, s. 119–126
- *Königliche Archivalien als Gegenstand musikwissenschaftlicher Forschungen*, w: „*Fontes Artis Musicae*”, October–December 2005, s. 193–203

PRACE PROWADZONE PRZEZ CZŁONKÓW TOWARZYSTWA

INDYWIDUALNE

Alina Aleksandrowicz

- *Twórczość Marii z ks. Czartoryskich Wirtemberskiej* — monografia
- *Ogrody Sybilliańskie. Literatura i obyczaj* (książka w przygotowaniu)
- *Edycja „Malwiny” Marii Wirtemberskiej*

Andrzej Betlej

- *Zainteresowania artystyczne Jana Stanisława, Stanisława Wincentego i Józefa Aleksandra Jabłonowskich. Od działalności fundacyjnej do mecenatu kulturalnego. Sztuka i gloryfikacja rodu*
- *Augsburskie ryciny ornamentalne z XVIII w. — oddziaływanie na sztukę Rzeczypospolitej*

Regina Bochenek-Franczakowa

- *Proza francuska okresu Rewolucji (1789–1800)*
- *Powieść wieku oświecenia* (powieść w listach)

Richard Butterwick

- Sojusz ołtarza i tronu podczas Sejmu Czteroletniego
- Oświecony katolicyzm i Antyoświecenie w Rzeczypospolitej
- Peryferie Oświecenia (zbiorowy tom)

Grażyna Bystdzińska

- Pejzaż w literaturze angielskiej XVIII w.
- Angielska opowieść romantyczna

Małgorzata Chachaj

- Twórczość Juliana Ursyna Niemcewicza
- Dramat polski przełomu XVIII i XIX w.
- Twórczość Aleksandra Chodkiewicza

Tomasz Chachulski

- Monografia Franciszka Karpińskiego
- Prace edytorskie związane z wydaniem utworów Franciszka Karpińskiego prozą: *Psalterza* i przekładów

Marcin Cieński

- Powieść europejska XVIII w.
- Ruiny i literackie obrazy przemijania w literaturze XVIII w. i początków XIX w.
- Polsko-niemieckie związki w literaturze w XVIII w.
- Melancholia w literaturze Oświecenia
- Obraz Paryża w literaturze polskiego Oświecenia

Ewa Czerniakowska

- Krzysztof Celestyn Mrongowiusz (1764–1855) jako leksykograf
- Osiemnastowieczne nazewnictwo miejscowe Warszawy i okolic

Małgorzata Czerniakowska

- Nauki przyrodnicze w Gdańsku w XVII–XVIII w.

Jarosław Czuby

- Wojsko w systemie społecznym Księstwa Warszawskiego

Barbara Czwóróg-Jadczyk

- Peryfrastyczność i dokumentaryzm. Studia o literaturze i prasie epoki napoleońskiej

Antoni Czyż

- Antonina Niemiryczowa. Edycja krytyczna wierszy zebranych, studia interpretacyjne

Adam Danilczyk

- Sejm 1786 r. — monografia

Roman Dąbrowski

- Twórczość Jędrzeja Świderskiego
- Epopeja w literaturze polskiego Oświecenia
- Reguła prawdopodobieństwa w świadomości estetyczno-literackiej Oświecenia

Marek Dębowski

- Estetyka teatru oświeceniowego
- Denis Diderot, pisma estetycznoteatralne, opracowanie i przekłady tekstów

Roman Doktor

- Praca nad książką o Ignacym Krasickim

Dorota Dukwicz

- Polityka Rosji wobec Rzeczypospolitej w dobie sejmu rozbiorowego warszawskiego 1773–1775
- Geneza pierwszego rozbioru

Jerzy Dygdała

- Wydawnictwo źródłowe Lustracja województw Prus Królewskich 1765 — kontynuacja (t. 2: Województwo chełmińskie, cz. 1: lustracja ziemi michałowskiej, cz. 2: lustracja ziemi chełmińskiej)
- „Ku angielskiej formie rządu” — Przemiany ustrojowe w Rzeczypospolitej lat 1764–1766 w świetle obserwacji i opinii sasko-polskiego urzędnika skarbowego Jana Beniamina Steinhausera
- Objęcie Prus Królewskich reformami podatkowymi Sejmu Niemiego w 1717 r.
- Sytuacja międzynarodowa Rzeczypospolitej w dobie bezkrólestwa 1733 r. — kontynuacja kwerend źródłowych

Maciej Forycki

- Świat Słowian w Wielkiej Encyklopedii Francuskiej

Magdalena Górską

- Emblematyka w dekoracjach stałych (katalog)
- Teoria emblematyki w Polsce (XVII–XVIII w.)

Jerzy Grobis

- Równowaga sił w polityce europejskiej Wielkiej Brytanii w latach 1714–1783 (monografia)

Anna Grześkowiak-Krwawicz

- Prasa londyńska wobec wydarzeń w Polsce w latach 1788–1792
- Europejskie mity wolności XVI–XVIII w.

Paweł Ignaczak

- Grafika Jana Piotra Norblina. Wybrane problemy ideowe i warsztatowe
- Henry Daniel Nether, uczeń Norblina

Regina Jakubenas

- Twórczość kaznodziejska W. Kalińskiego i F. Karpowicza

Stanisław Janeczak

- Problematyka wychowania i dydaktyki w szkolnictwie Komisji Edukacji Narodowej (logika, przyrodoznawstwo, nauka moralna, religia) na tle europejskim

Barbara Judkowiak

- Utwory wybrane Franciszki Urszuli Radziwiłłowej (ed. anglo-amerykańska)
- Antologia jezuickiego dramatopisania w kolegium poznańskim w połowie XVIII w.

Paweł Kaczyński

- Rodzina w literaturze polskiego Oświecenia
- Wenecja oświeconych
- Podróżopisarstwo oświeceniowe

Irena Kadulská

- Teatr widowisk ogniowych
- Teatr Heleny z Przeździeckich Radziwiłłowej w Arkadii — rekonansans

Wojciech Kaliszewski

- Stanisław Trembecki monografia twórczości poetyckiej
- Józef Szymanowski – poezje – edycja krytyczna

Piotr Kąkol

- Teatr w północnej Polsce XVIII w.

Mieczysław Klimowicz

- Przygotowywanie książki poświęconej prof. Tadeuszowi Mikulskiemu w serii pionierów polskiego Wrocławia

Urszula Kosińska

- Polityka zagraniczna Augusta II w ostatnich latach panowania (1727–1733)

Teresa Kostkiewiczowa

- Barok a oświecenie – kontynuacje i odmienności
- Kategoria przyjemności w estetyce XVIII w.

Danuta Kowalewska

- Motywy magiczne w literaturze XVIII w.

Jacek Kowalkowski

- Franciszek Wybicki (1708–1765), proboszcz skarszewski, kanonik wrocławski i archidiakon pomorski
- Edycja kazania pogrzebowego J.G. Borka dla Barbary z Heidensteinów Wolskiej (1751)

Wojciech Kriegseisen

- Ewangelicy Korony i Wielkiego Księstwa Litewskiego za panowania Stanisława Augusta
- Rzeczpospolita w dobie upadku w oczach zachodnioeuropejskiej opinii publicznej
- Konfederacja tarnogrodzka i sejm 1717

Andrzej Link-Lenczowski

- Dzieje Żydów w nowożytnej Europie
- Nowożytna Anglia
- Dzieje Rzeczypospolitej w czasach saskich

Irena Łossowska

- Z problemów literatury Oświecenia: formy podawcze w powieści XVIII w.

Anna Łysiak-Łątkowska

- Nowe wzory zachowań kobiecych w wieku Oświecenia
- Przemiany w świadomości i mentalności społecznej w wieku Oświecenia i w pierwszych dziesięcioleciach wieku XIX
- Intelktualny i egzystencjalny kryzys wartości epoki Oświecenia

Jerzy Łukowski

- Kultura polityczna szlachty XVIII w.

Iwona Maciejewska

- Miłość i erotyzm w piśmiennictwie czasów saskich

Krystyna Maksimowicz

- Poezja polityczna czasu konfederacji targowickiej i sejmu grodzieńskiego 1793 r.

Przemysława Matuszewska

- Edycja listów Kitowicza — opracowanie tekstu i komentarz

Aleksandra Norkowska

- Obraz miasta w literaturze drugiej połowy XVIII w.
- Literatura okolicznościowa czasów stanisławowskich
- Edycja „Organów” Tomasza Kajetana Węgierskiego

Boris Nosov

- Rosja w walce z konfederacją barską 1768–1770 (monografia)

Magdalena Ożarska

- Zagadnienia angielskiej diarystyki i intymistyki kobiecej drugiej połowy XVIII i początku XIX w.

Marian Pawlak

- Dzieje oświaty na Kujawach i w Prusach Królewskich w czasach staropolskich
- Dzieje kolegium o. jezuitów w Bydgoszczy w XVII i XVIII w.

Wojciech Piotrowski

- Działalność i twórczość Karola Sienkiewicza (1793–1862). Monografia, wybór tekstów
- Działalność i twórczość Szymona Konopackiego (1790–1884). Monografia, wybór tekstów

Józef Tomasz Pokrzywniak

- I. Krasicki, *Komedie*, w: *Dzieła zebrane*, red. Z. Goliński, t. 5
- Literatura polska XVIII w. – popularna synteza [współautorzy A. Kwiatkowska, M. Parkitny]
- „Zagadkowy Krasicki”
- Pisarze polskiego Oświecenia po dwustu latach

Jolanta Polanowska

- Polskie piśmiennictwo dotyczące sztuki ok. 1750–1830
- Biogramy polskich artystów (malarze i rytownicy) ok. 1750–1830

Kazimierz Puchowski

- Edukacja elit w Rzeczypospolitej Obojga Narodów

Wiesław Pusz

- Nadrzecza serdeczne epoki klasyczno-romantycznej. Kilka uogólnień i zbliżeń
- Proza Stanisława Starzyńskiego
- Twórczość środowiskowa i stosowana w latach 1795–1830
- Długie trwanie rodzimego Oświecenia

Anna Reglińska-Jemioł

- Formy taneczne w polskim teatrze jezuickim XVIII w.

Dariusz Rolnik

- Kształtowanie, tworzenie, rozpad i „program” stronnictwa królewskiego 1778–1788
- Obraz społeczeństwa i państwa szlacheckiego czasów stanisławowskich w literaturze pamiętnikarskiej

François Rosset

- Praca poświęcona gatunkom powieściowymi XVIII w.
- Edycja krytyczna dzieł wszystkich Benjamina Constanta oraz Germaine de Staël

Andrzej Rottermund

- Badania nad dziejami kolekcjonerstwa polskiego i europejskiego
- Badania nad twórczością Bernarda Bellotta zw. Canalettem, w celu przygotowania nowej monografii malarza
- Koordynacja polskiej części programu badawczego dotyczącego twórczości architekta Vincenzo Brenny. Program prowadzi Archivio del Moderno w Mendrisio w Szwajcarii.

Maria Rutkowska

- Terminologia dramatu i teatru w polskim Oświeceniu
- Edycja krytyczna pamiętników Józefa Kazimierza Korwin Kossakowskiego

Marie-Christine Skuncke

- Histoire du théâtre suédois: les années 1737–1792
- Jean-Jacques Rousseau en Suède vers 1760
- La Suède et l'Extrême Orient au XVIIIe siècle

Ramunė Šmigelskytė-Stukienė

- Elity polityczne Wielkiego Księstwa Litewskiego za panowania Stanisława Augusta
- Dokumenty rozbiorów Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Edycja źródłowa

Angela Sołtys

- Zbiory artystyczne prymasa Michała Poniatowskiego (książka w opracowaniu)
- Pałac Prymasowski w czasach Michała Poniatowskiego
- Mecenat i kolekcje Stanisława Augusta
- Polski Grand Tour. Leksykon polskich podróżników do Włoch i Anglii w okresie 1700–1820

Tadeusz Srogosz

- Wojewoda kijowski i generał lejtnant Józef Gabriel Stempkowski (zm. 1793)

Wojciech Szafrąński

- W ramach serii *O prawach i prawodawstwie* prace nad drugim tomem zatytułowanym *Projekt ad codicem iudicarium Wojciecha Prus* — monografia połączona z edycją źródłową

Agnieszka Śniegucka

- List poetycki w literaturze polskiego Oświecenia
- Oświeceni o edukacji i wychowaniu kobiet

Artur Timofiejew

- Poezja żołnierska czasów napoleońskich

Ferenc Tóth

- L'édition scientifique de la correspondance politique de la guerre d'indépendance hongroise (1703–1711)
- Monographie sur la défense des Dardanelles pendant la guerre russo-turque de 1768–1774

Elżbieta Wichrowska

- Oświecenie po 1830 r.
- Emigracyjny ośrodek wersalski Antoniego Ostrowskiego
- Edycja poezji Andrzeja Brodzińskiego

Barbara Wolska

- Adam Stanisław Naruszewicz, *Poezje zebrane* — przygotowanie trzeciego tomu wydania krytycznego ze wstępem
- Wiersze podarunkowe i bukiety Adama Naruszewicza
- Postaci władców i wodzów w poezji Stanisława Trembeckiego

Jacek Wójcicki

- Recepcja poezji łacińskiej w Polsce
- Literatura okolicznościowa epoki napoleońskiej
- Edycja dramatów Stanisława Konarskiego
- Edycja utworów oryginalnych i przekładów Stanisława Staszica (*Ród ludzki*; L. Racine, *Religia*; Homer, *Iliada*)
- Twórczość literacka Stanisława Staszica — analiza i interpretacja

Grzegorz Zając

- Monografia literacka Juliana Ursyna Niemcewicza
- Obraz Ameryki w różnych fazach oświeceniowego piśmiennictwa w Polsce
- Poezja a wymowa — retoryczne uwarunkowania liryki Tomasza Kajetana Węgierskiego

Izabella Zatorska

- Kolonialna utopia na Madagaskarze (Maudave, Beniowski)
- Marivaux i jego mistrzowie

Ewa Zielińska

- Edycja korespondencji Stanisława Augusta Poniatowskiego z Augustynem Debolim z lat 1780–1782

Zofia Zielińska

- Stosunki polsko-rosyjskie w pierwszych latach rządów Stanisława Augusta

Krystyna Zienkowska

- Studium „Zdania o królu polskim i Uwag nad książką pod tytułem O ustanowieniu i upadku Konstytucji 3 maja” na tle przebranej wojny 1792 r. i upadku Insurekcji 1794 r.
- Wizerunek Europy (a w nim miejsce Rzeczypospolitej) w wybranych pismach pisarzy polskiego Oświecenia
- Dzieciństwo i młodość — kształtowanie postaw pokoleniowych przez elity magnacko-szlacheckie w XVIII w.

Michał Zwierzykowski

- Akta sejmikowe województw poznańskiego i kaliskiego, t. 4: lata 1696–1732 — edycja źródłowa
- Akta sejmikowe województw poznańskiego i kaliskiego, t. 5: lata 1733–1763 — edycja źródłowa
- Samorząd sejmikowy województw poznańskiego i kaliskiego w latach 1696–1763

Anna Żbikowska-Migoń

- Historia książki na Śląsku w epoce Oświecenia
- Kultura książki w środowisku uczonej wileńskiej w l. 1800–1832
- Historia krytyki naukowej w I poł. XIX w.

PROJEKTY ZBIOROWE

- Adam Stanisław Naruszewicz, *Sielanki* — opieka naukowa, opracowanie wstępu oraz współudział w edycji tekstów Barbara Wolska. Wydanie krytyczne przygotowywane przez studentów

- filologii polskiej Wydziału Filologicznego UŁ, uczestników specjalizacji edytorskiej
- Historia literatury polskiej – na nowo odczytana – koordynacja zbiorowego projektu grantowego Roman Doktor. W ramach projektu w 2008 r. ma odbyć się sesja naukowa, a w wyniku prowadzonych badań ma powstać m.in. monografia na temat XVIII w.

TEMATY PRAC DOKTORSKICH POWSTAJĄCYCH POD OPIEKĄ CZŁONKÓW TOWARZYSTWA

(niewymienione wyżej)

- Adam Stanisław Naruszewicz jako poeta polityczny. (Agnieszka Przekora, promotor B. Wolska)
- Antoni Gorecki w perspektywie autografów paryskich (edycja krytyczna wybranych tekstów oraz ich omówienie). (Agnieszka Stasińska, promotor W. Pusz)
- Antyczny intertekst poezji polskiej czasów Stanisława Augusta. (Patrik Czepanis, promotor M. Cieński)
- Dramat i teatr Franciszka Dionizego Książnina. (Magdalena Toczyńska, promotor I. Kadulska)
- Działalność Rady Nieustającej w latach 1778–1780. (Katarzyna Milik, promotor T. Srogosz)
- Elegia pastoralna w Anglii XVII i XVIII w. (Renata Kurek, promotor G. Bystydzieńska)
- L'espace des cafés dans les fictions françaises du XVIIIe siècle. (Francis Kay, promotor F. Rosset)
- Femmes écrivains, femmes imprimeurs et éditeurs en Suède 1780–1820. (Anna-Maria Rimm, promotor M.-C. Skuncke)
- Guides de voyages et veduttisme à Venise au XVIIIe siècle. (Alessandra Nessi, promotor F. Rosset, praca prowadzona wspólnie z P. Grienerem z Uniwersytetu w Neuchâtel)
- The history of Nevel from the 16th century until 1945. (Paul Marsh, promotor R. Butterwick)
- Idee populacjonistyczne w Rzeczypospolitej w drugiej połowie XVIII w. (Iwona Wołyniec, promotor T. Srogosz)

- Inspiracje literackie jakobinizmu francuskiego w polskiej poezji i publicystyce politycznej (lata 1789–1794). (Aurelia Składanowska, promotor K. Maksimowicz)
- Jan Stanisław Jabłonowski — życie i dzieło. (Katarzyna Sobczyk, promotor K. Stasiewicz)
- Kobiety w angielskiej satyrze literackiej XVIII w. (Joanna Barlak, promotor G. Bystydzieńska)
- Koncepcje natury w czasopiśmie polskiego Oświecenia. (Agnieszka Maciocha, promotor A. Aleksandrowicz)
- Ludwika Szklińska — poetka benedyktyńska z XVIII w. Edycja krytyczna. (Piotr Grzeszyk, promotor A. Czyż)
- Les manuscrits politiques clandestins en Suède sous le règne de Gustave III. (Annie Mattsson, promotor M.-C. Skuncke)
- Motywy swiftowskie w literaturze polskiej. (Romana Kozicka, promotor J. Ryba)
- Muzyka na rzymskim dworze Marii Kazimierzy Sobieskiej. (Aneta Kamińska, promotor A. Żórawska-Witkowska)
- Obraz dziejów Polski w „Widoku Królestwa Polskiego” Jana Bielskiego. (Robert Buczak, promotor D. Dolański)
- O Józefie Koblańskim — zapomnianym poecie oświecenia. (Zbigniew Tuta, promotor B. Wolska)
- Organizacja i funkcjonowanie poczty polskiej w dobie reform stanisławowskich (1764–1795). (Rafał Zgorzelski, promotor J. Dygdała)
- La parole dans les récits de Benjamin Constant. (Anne Boutin, promotor F. Rosset)
- Podróż po śladach w pismach księcia Henryka Lubomirskiego (dzienniki z podróży, korespondencja). (Dorota Chłanda, promotor I. Zatorska)
- Poezja miłosna i erotyczna w Oświeceniu stanisławowskim. (Jacek Ubysz, promotor B. Wolska)
- Poezja na łamach Zabaw „Przyjemnych i Pożytecznych” 1770–1777. Wybór — edycja krytyczna ze wstępem. (Barbara Jankelait, promotor B. Wolska)
- Portret uczonego w literaturze polskiego Oświecenia. (Anita Czerwieńska, promotor J. Ryba)
- Powieści historyczne Feliksa Bernatowicza (Aldona Targońska, promotor A. Aleksandrowicz)
- Problem prerogatyw monarszych na Sejmie Czteroletnim (Urszula Kacperczyk, promotor Z. Zielińska)

- Problema gorodov i sosloviâ gorożan v Reči Pospolotoj na Četyrehletnem sejme 1788–1792 gg. (Natalia Rożkova, promotor B. Nosov)
- Receptja bajkopisarstwa Ignacego Krasickiego na Ukrainie w XIX w. (Anna Petlak, promotor B. Wolska) [praca obroniona]
- Rola czasopism Piotra Śwйтkowskiego w przenoszeniu niemieckiej kultury oświeceniowej na grunt polski. (Dorota Sidorowicz, promotor M. Cieński)
- Romans staropolski w XVIII w. (Alfred Siama, promotor J. T. Pokrzywniak)
- Służba zdrowia w armii Rzeczypospolitej w okresie Sejmu Czteroletniego. (Dominik Wołyniec, promotor T. Srogosz)
- „Stabat Mater” w twórczości kompozytorów włoskich XVIII w. Od słowa do muzycznej interpretacji (Renata Borowiecka, promotor A. Żórawska-Witkowska)
- Szkoły parafialne archidiecezji gnieźnieńskiej w XVII–XVIII w. (Emilia Balana-Mroczkowska, promotor M. Pawlak) [praca obroniona]
- Le théâtre et la vie théâtrale à Lausanne au XVIIIe siècle. (Béatrice Lovis, promotor F. Rosset)
- „Theatrum mundi” poza sceną – poezja Franciszka Zabłockiego. Edycja krytyczna ze wstępem. (Marta Szymor, promotor B. Wolska)
- Twórczość Jana Nepomucena Kamińskiego. (Magdalena Bartkowiak, promotor R. Doktor)
- Twórczość Konstancji Beniśławskiej na tle poezji religijnej oświecenia. (Paweł Sarzała, promotor B. Wolska)
- Twórczość poetycka Dyzmy Bończy-Tomaszewskiego. (Renata Śniadowska, promotor A. Timofiejew)
- Utwory prozatorskie na łamach „Zabaw Przyjemnych i Pożytecznych” 1770–1777. Wybór. Edycja krytyczna ze wstępem. (Monika Urbańska, promotor B. Wolska) [praca obroniona]
- Wiedza o Chinach i literackie obrazy Państwa Środka w XVIII w. (Monika Kwietniewska, promotor I. Kadulska)
- Życie i działalność Stanisława Brezy (1753–1847). (Magdalena Kubik, promotor T. Srogosz)
- Życie i twórczość Michała Hieronima Juszyńskiego. (Ewelina Jaroszevska, promotor J. T. Pokrzywniak)

KONFERENCJE 2006

W dniach 19–21 października 2006 r. z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym, przy współudziale Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, został zorganizowany we Wrocławiu **Kongres Badaczy Osiemnastego Wieku**. Trud organizacji kongresu spoczął na Annie Grześkowiak-Krawicz (PTBnWo) i Marcinie Cieńskim (Uniwersytet Wrocławski).

Obrady kongresu rozpoczęła sesja plenarna, na której zgromadzeni próbowali odpowiedzieć na pytanie: „Co wiemy, a co chcielibyśmy wiedzieć o wieku XVIII?”. Głos zabrali Mariusz Karpowicz, Mieczysław Klimowicz, Jakub Goldberg, Stanisław Salmonowicz i Teresa Kostkiewiczowa.

Uczestnicy kongresu obradowali w jedenastu sekcjach, przedstawiono łącznie prawie 90 referatów. Badacze historii politycznej skupili się w sekcji „Kryzysy XVIII wieku” kierowanej przez Zofię Zielińską. Obrady tej sekcji zdominowały rozważania nad polityką Rosji wobec Polski i Polaków począwszy od schyłku panowania Augusta II Sasa po początek wieku XIX. Uczestnicy kierowanej przez Richarda Butterwicka sekcji „Wymiana, doganianie, wyprzedzanie na przestrzeni XVIII stulecia” poruszali tematykę bardzo różnorodną obejmującą niemal całą Europę, jednak zaczynając i kończąc na problematyce społecznej. Nieco uwagi poświęcono strategiom zwalczania wiary w czary, bez popadnięcia w sprzeczność z Pismem Świętym i nauką Ojców Kościoła, co stanowiło szczególnie problem dla oświeceniowych duchownych katolickich. Problemy znajomości języków oraz opieki nad naukami ścisłymi zostały określone jako podstawowe uwarunkowania wymiany, doganiania i wyprzedzenia. Jedną z najzagorzalszych dyskusji towarzyszyła obradom sekcji poświęconej udostępnianiu i upowszechnianiu źródeł, której przewodniczyli Barbara Wolska i Jerzy Dygdała. Dyskusji poddano zarówno edycje źródłowe będące dopiero w fazie projektów, jak i zaawansowane w opracowaniu wydawnictwa źródłowe. Zgadając się co do potrzeby i pożytków płynących z wydawania źródeł uczestnicy obrad wskazywali na trudności wynikające z braku nowoczesnej instrukcji wydawniczej i kłopoty z pozyskiwaniem środków finansowych na duże edycje źródłowe. Problemom wolności, rozpatrywanej w różnych aspektach — politycznym, prawnym, filozoficznym, poświęcone były obrady sekcji kierowanej przez Annę Grześkowiak-Krawicz. Referaty

renci zwracali uwagę na to, że nowoczesne myślenie o wolności jest głęboko zakorzenione w koncepcjach wypracowanych w wieku światła. Osobne miejsce należy przyznać sekcji „Wiek XVIII w regionie — przykład Śląska i Wrocławia”. Jej powołanie jest świadectwem rozwoju badań nad oświeconą prowincją. Sekcja kierowana przez Marie-Christine Skuncke i Wojciecha Kiregseisena, dotyczyła polityki w kulturze i kultury w polityce. Uczestnicy tej sekcji skupili się głównie na różnych mechanizmach i aspektach propagandy politycznej drugiej połowy XVIII w. Problemy socjologiczne zdominowały obrady sekcji „Obszary Oświecenia: grupy społeczne, stany, środowiska”, kierowanej przez Jerzego Snopka. Przedstawiono, oparte o nowoczesne badania źródłowe materiały dotyczące rodziny, służby domowej, kobiet i chłopów, jak również badania odnoszące się do kultury materialnej i „długiego trwania” formacji oświeceniowej. Teatr jako instytucja, widowiska i inscenizacje teatralne, a także polskie i obce teorie dramatu stanowiły najważniejsze zagadnienia poruszane w sekcji „Teatr — teatralizacja — słowo żywe”, kierowanej przez Dobrochnę Ratajczakową. Zwracano uwagę na różnorodność życia teatralnego epoki, wielość scen, różnorodność inscenizacji, ogromny, nie do końca jeszcze zbadany i opisany repertuar. Obrady sekcji „Piśmiennictwo, literatura, literackość” kierowanej przez Wiesława Pusza poświęcone były w większości problemom literatury. Odnotować tu trzeba znaczące przesunięcie zainteresowań badaczy w kierunku późnego Oświecenia — pięć spośród siedmiu wystąpień dotyczyło, w całości lub w części, kultury początków XIX w. Interesująco wypadły obrady sekcji „Władza i jej obrazy”, miały one bowiem charakter interdyscyplinarny, uczestniczyli w nich historycy i historycy sztuki. Inspirujące okazało się zastosowanie tekstów pisanych do interpretacji ikonografii, często wzbogacające interpretację przekazu wizualnego. Należy wreszcie wspomnieć o sekcji Tomasza Chachulskiego „Wiek XVIII w dydaktyce. Uniwersytet — szkoła — media”. Mówiono tu o nieprzystawalności współczesnej dydaktyki do nowoczesnych metodologii badawczych i niejasnym usytuowaniu literatury oświeceniowej w strukturze uniwersyteckich wydziałów filologicznych.

Podsumowaniem obrad był panel z udziałem kierowników wszystkich sekcji. W trakcie kongresu odbyło się doroczne walne zebranie członków Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym.

[Zofia Rejman]

W dniach 19–21 października 2006 r. odbyła się sesja naukowa zorganizowana przez Uniwersytet w Pau **L’Afrique et l’Africain dans l’imaginaire littéraire français au XVIIIe siècle**. Większość uczestników stanowili Francuzi (m.in. Prof. Jean-Michel Racault z uniwersytetu Saint-Denis de La Réunion, znawca utopii w Anglii i Francji w XVII–XVIII w. oraz ówczesnych relacji z podróży w obszarze Oceanu Indyjskiego). Zgodnie z tematem sesji, wiele miejsca poświęcono ikonografii relacji z podróży oraz wydawnictw naukowych na temat Afryki. Przedłużeniem obrad była wystawa Patricka Graille’a opracowana przy pomocy Andrew Curana (autora referatu o tzw. „białych murzynach”, epistemologicznemu wyzwaniu dla naturalistów Oświecenia). Interesującym tematem był rozdzźwięk między porządkiem prawdy a porządkiem sprawiedliwości w pismach przedstawicieli rządu francuskiego kolonizujących Madagaskar (głównie Maudave’a i Beniowskiego).

Uczestnicy mają nadzieję, że sesja zapoczątkuje długofalowy program badań nad niedostatecznie dotąd zbadanym miejscem Afryki w wiedzy i wyobraźni Europejczyków XVIII w.

[Izabella Zatorska]

W dniach 12–13 października 2006 r. odbyła się V Konferencja Litewskich Historyków wieku XVIII **Przestrzeń Publiczna i Prywatna w osiemnastowiecznym Wielkim Księstwie Litewskim**, zorganizowana przez Instytut Historii Litwy (Wilno) i Uniwersytet Vytautas Magnus (Kowno). W obradach uczestniczyli historycy, historycy prawa, literatury, sztuki, filozofii z wielu ośrodków naukowych Litwy, Polski, Białorusi, Rosji, Wielkiej Brytanii i Czech. Przedstawiono 21 referatów i komunikatów, m.in.: „Sejmiki szlacheckie w Rzeczypospolitej XVII–XVIII jako przestrzeń komunikacji społecznej” (Wojciech Kriegseisen); „Granice między przestrzenią prywatną a publiczną w systemie klientalnym” (Andrzej Zakrzewski); „Miara prywatności w przedsejmowych sejmikach Wielkiego Księstwa Litewskiego: *Petita* w instrukcjach sejmiku wileńskiego w latach 1717–1793” (Robertas Jurgaitis); „Znaczenia wyrazów *publicum*, *publicność* i *publiczny* w mowach i kazaniach wybitnych osobistości litewskich podczas Sejmu Czteroletniego” (Richard Butterwick); „Retoryczny a ideowy przekaz spraw prywatnych i publicznych w kazaniach epoki Oświecenia w Wielkim Księstwie Litewskim” (Kristina Mačiulytė); „Retoryka oficjalna i odzwierciedlenie życia

osobistego w okolicznościowej literaturze łacińskiej XVIII wieku w WXL" (Asta Vaškeliënė); „Polityka Rosji wobec Litwy w latach konfederacji barskiej 1768–1772" (Boris Nosov); „Konfederacja Słucka 1767 r." (Maksim Halpiarowicz); „Czy tak zwane „Postanowienie wileńskie" mogło być uchwalone w 1701 roku?" (Gintautas Sliatoriūnas); „Odpowiedzialność karna i dyscyplinarna sędziów Trybunału Litewskiego" (Iwona Wierzchowiecka); „Wymierzone przestrzenie: Realizacja ustawy *Rozgraniczenie normalne w Wielkim Księstwie Litewskim* w latach 1791–1792" (Ramunė Šmigelskytė-Stukienė); „Władze lokalne a miasto w Wielkim Księstwie Litewskim w epoce Oświecenia" (Jerzy Gordziejew); „Świętująca Litwa w czasach panowania Stanisława Augusta" (Zigmantas Kiaupa); „Życie publiczne w Wilnie w połowie XVIII wieku: uroczystości i ich oprawa" (Lina Balaišytė); „Reprezentacja elit kulturalnych w prasie Wilna i Brno w pierwszej połowie XIX w." (Halina Beresnevičiūtė-Nosàlovà). Księga pokonferencyjna ukaże się w 2007 r.
[Ramunė Šmigelskytė-Stukienė]

KONFERENCJE 2007

**XII Kongres Międzynarodowego Towarzystwa do Badań nad
Wiekami Osiemnastym (SIEDS)
„Wiedza, technika i kultura w XVIII wieku”**

8–15 lipca 2007 r. w Montpellier

Szczegółowe informacje na <http://www.congreslumieres2007.org/>

Z warsztatów badaczy oświecenia — 17–18 kwietnia 2007 r. w Warszawie, organizator: Pracownia Literatury Oświecenia IBL PAN.

Kobieta epok dawnych: pisarka — protektorka — bohaterka literacka (od czasów najdawniejszych do początku XIX wieku) — 16–18 maja 2007 r. w Ostródzie, organizator: Pracownia Literatury Staropolskiej i Oświecenia Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu

Warmińsko-Mazurskiego. Celem konferencji będzie pogłębienie wiedzy o kobietach epok dawnych, ich miejscu w kulturze, literaturze i społeczeństwie.

Cień złotych skrzydeł. Polskie opcje napoleońskie w literaturze — 23–25 maja 2007 r. w Pułtusku i Opinogórze, organizatorzy: Pracownia Literatury Okolicznościowej i Użytkowej Instytutu Literatury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego i Zespół Badań Obszarów Trzecich Literatury przy Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, Ośrodek Studiów Epoki Napoleońskiej Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku. Konferencja jest organizowana z okazji 200 rocznicy nadania konstytucji Księstwu Warszawskiemu. Materiały zostaną opublikowane w 13 tomie rocznika „Napis”.

L'assiette des fictions sous l'Ancien Régime: l'autoréflexivité dans le romanesque de l'Astrée au Manuscrit trouvé à Saragosse — 7–8 czerwca 2007 r. w Lowanium, organizatorzy: François Rosset oraz Jan Herman z KU Leuven (Pierwsza część konferencji na temat zjawiska reprezentacji poszczególnych problematyk powieściowych wewnątrz fabuł powieści w XVII i XVIII w. odbyła się w Lozannie 9–10 lutego 2007 r.).

Staropolski ogląd świata. Od okcydentalizmu do orientalizmu — 14–15 czerwca 2007 r. we Wrocławiu, organizator: Instytut Historii UW.

Tilsit and the Baltic in 1807: Copenhagen — Warsaw — Sveaborg — 14–15 czerwca 2007 r. w Londynie, organizatorzy: Richard Butterwick, Thomas Munch-Petersen (Scandinavian Studies, University College London). Konferencja zorganizowana dla upamiętnienia dwustulecia pokoju w Tylży poświęcona będzie wpływowi, jakie to wydarzenie wywarło na Polskę i Skandynawię. Zainteresowani udziałem i wszelkimi informacjami proszeni są o kontakt z Karin Charles (k.charles@ucl.ac.uk), Departmental Administrator for Scandinavian Studies. Więcej szczegółów na <http://www.ssees.ac.uk/1807baltic.htm>

Pogranicza — 14–15 września 2007 r. w Piszcu, organizator: OBN im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie.

Rosja, Polska, Niemcy: historia i nowoczesność europejskiej jedności w ideologii, polityce i kulturze — 17–19 września 2007 r. w Pskowie, organizatorzy: Instytut Słowianoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk, Rosyjsko-Polska Komisja Historyczna, Niemiecki Instytut Historyczny (Moskwa), Państwowy Uniwersytet w Smoleńsku, Państwowe Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Pskowie.

V Spotkanie Staszycowskie — 21 września 2007 r. w Pile, organizator: Muzeum Stanisława Staszica (prezentacja nowych opracowań nt. pisarstwa i życiorysu Staszica).

Litwa w wieku XVIII: Przestrzenie miasta — 21–22 września 2007 r. w Kownie, organizatorzy: Instytut Historii Litwy i Uniwersytet Vytautas Magnus, konferencja odbędzie się na Uniwersytecie Vytautas Magnus (ul. K. Donelaičio 52, Kaunas, LT-44248).

Religia i polityka: kwestie wyznaniowe i konflikty polityczne w Europie w XVIII w. Międzynarodowa konferencja naukowa w 300. rocznicę podpisania konwencji w Altranstädt — 4–6 października 2007 r. we Wrocławiu, organizatorzy: Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego, Dolnośląskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalnym, Papieski Fakultet Teologiczny, Biskupia Kuria Ewangelicka. Organizatorzy proponują następujący zakres problemów: znaczenie kwestii wyznaniowych w konfliktach politycznych w XVIII w.; rola czynnika religijnego w kształtowaniu polityki wewnętrzpaństwowej; przekształcenia związków Kościoła i państwa; ewolucji myśli związanej z tolerancją religijną i praktyczne jej zastosowanie w życiu społecznym i politycznym; religia i polityka a społeczeństwo: dekonfesjonalizacja życia społecznego i społeczne postrzeganie tego problemu. Bliższych informacji udzielają dr hab. Gabriela Wąs (gabawas@hist.uni.wroc.pl) oraz dr Lucyna Harc (harcla@uni.wroc.pl).

Literatura i Kultura Brytyjska XVIII i XIX wieku — 17–19 października 2007 r. w Warszawie, organizator: Instytut Anglistyki UW.

Między oświeceniem i romantyzmem — różne oblicza klasycyzmu (kolokwium) — druga połowa października 2007 r., organizator: Katedra Historii Literatury Oświecenia i Romantyzmu Wydziału Polonistyki UJ.

Cztery poetki z XVIII wieku: Benisławska, Drużbacka, Niemiryczowa i Szklińska — październik 2007 r. w Siedlcach, organizatorzy: Antoni Czyż, Jolanta Sawicka-Jurek, Instytut Filologii Polskiej Akademii Podlaskiej w Siedlcach.

X. Spotkania Specjalistów Dawnej Literatury Francuskiej — listopad 2007 r. w Warszawie

Badanie i publikacja źródeł historycznych w Rosji i w Polsce — maj 2008, organizatorzy: Rosyjsko-Polska Komisja Historyczna. Konferencja jest organizowana dla uczczenia pięćdziesięciolecia podpisania porozumienia o naukowej współpracy Rosyjskiej i Polskiej Akademii Nauk.

Krzywe zwierciadło na gościńcu. Literacka satyra, karykatura, groteska — maj 2008 r. w Kielcach, organizatorzy: Pracownia Literatury Okolicznościowej i Użytkowej Instytutu Literatury Polskiej UW, Zespół Badań Obszarów Trzecich Literatury przy Instytucie Badań Literackich PAN, Wydział Humanistyczny Akademii Świętokrzyskiej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach. Ma być to pierwsza z projektowanego cyklu konferencji „Literatura — zwierciadłem...”. Teksty będące plonem konferencji zostaną ogłoszone jako 14 seria rocznika „Napis”.